

Редовна конференција за штампу

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
РЕПУБЛИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈЕ
ЗА ПЕРИОД ОД 2005. ДО 2010. ГОДИНЕ**

Професор др. Јован Радуновић
Председник Управног одбора

У настојању да успостави одрживу конкуренцију, регулација има улогу ледоломца.

Документа на којима се заснивају надлежности РАТЕЛ-а

1. Закон о телекомуникацијама

- Усвојен средином 2003. године,
- Управни одбор РАТЕЛ-а именован маја 2005.
- Републичка агенција за телекомуникације почела са радом децембра 2005.

2. Стратегије

- Стратегија развоја телекомуникација у Републици Србији од 2006. до 2010. године,
- Стратегија повећања учешћа домаће индустрије у развоју телекомуникација у Републици,
- Стратегија за прелазак са аналогног на дигитално емитовање радио и телевизијског програма у Републици Србији,
- Стратегија развоја широкопојасног приступа у Републици Србији до 2012. године.

Подзаконска акта и одлуке

1. **Правилници**
28 важећих правилника
2. **План намене радио-фреквенцијских опсега**
припрема Агенција, а на предлог Министарства доноси Влада РС
3. **Планови расподеле фреквенцијских опсега**
на предлог РАТЕЛ-а доноси их Министарство
4. **План нумерације за телекомуникационе мреже**
РАТЕЛ доноси План нумерације и управља њиме
5. **Одлуке Управног одбора**
6. **Упутства и технички услови**

Резултати досадашњег рада RATEL-а

Кључне области:

- развој мобилних и фиксних мрежа,
- стварање услова за развој и коришћење Интернета и кабловско дистрибутивних система (КДС),
- подизање конкурентности тржишта телекомуникационих услуга,
- увођење дигиталне телевизије.

Лиценце

Укупно је издато 7 лиценци:

1. Фиксне мреже и услуге
 - Телеком Србија – замена лиценце,
 - Телеком Србија – лиценца за фиксни бежични приступ, 540.000 евра,
 - Media Works - лиценца за фиксни бежични приступ, 540.000 евра,
 - Теленор – лиценца за фиксну мрежу и услуге, 1.050.000 евра.
2. Мобилне мреже и услуге
 - Телеком Србија,
 - Теленор, 320.000.000 евра,
 - Vip mobile, 320.000.001 евро.

Дозволе

- 199 одобрења за пружање Интернет услуга,
- 77 одобрења за пружање услуге дистрибуције радио и телевизијских програма преко кабловске дистрибутивне мреже,
- 40 одобрења за пружање услуга преноса говора коришћењем Интернета,
- 33 одобрења за јавне телекомуникационе мреже,
- 2 одобрења за пружање услуга преноса података без пружања Интернет услуга,
- 26 одобрења за међународно повезивање,
- 3 одобрења за пружање услуга дистрибуције радијских и телевизијских програма преко сателита.

Дозволе за радио-станице

- 83.135 дозвола за радио-станице,
- 844 дозволе за радио-дифузне радио-станице,
- 2.471 радио аматерска лиценца,
- 672 дозволе за аматерске радио-станице.

Контрола спектра

- 26.978 контролно-мерна записа радио-емисија,
- 2.338 извештаја контролора радио-емисија,
- 693 решења о наложеним мерама према власницима радио-станица,
- 125 закључака о принудном извршењу решења.

Дозволе за радио и ТВ емитере (РАТЕЛ и РРА)

1. Дозволе за комерцијалне радио и телевизијске емитере - на основу конкурса Републичке радиодифузне агенције (РРА):
 - 5 телевизијских и 5 радио емитера са националним покривањем,
 - 3 телевизијска и 18 радио емитера за територију града Београда,
 - 1 телевизијски и 1 радио емитер за територију Војводине,
 - 28 телевизијских и 30 радио емитера у ФМ опсегу са регионалним покривањем,
 - 102 телевизијска и 253 радио емитера у ФМ опсегу са локалним покривањем,
2. Дозволе за јавни сервис на националном и покрајинском подручју,
3. 1.449 међународних координација фреквенција/локација.

Примена стандарда у телекомуникацијама

- 1.810 техничких дозвола - сертификата о усклађености пројекта и пројектне документације за телекомуникационе мреже и системе,
- 1.088 техничких дозвола - сертификата о усклађености техничких карактеристика телекомуникационих мрежа, система и средстава,
- 1.806 техничких дозвола - сертификата о усклађености изградње и постављања телекомуникационе мреже, система или средстава,
- 125 техничких дозвола - сертификата ради стављања у промет телекомуникационих система и средстава
- 251 извештај о техничком прегледу телекомуникационих мрежа, система и средстава,
- 15.307 сагласности за увоз робе.

Регулисање тржишта

1. Интерконекција

RATEL је регистровао 26 закључених уговора о интерконекцији.

2. Универзални сервис

Оператори који имају обавезу обезбеђивања универзалног сервиса:

- Телеком Србија а.д,
- Telenor d.o.o,
- VIP mobile d.o.o,
- Media Works d.o.o.

3. Закуп линија

Принципи о заједничком коришћењу кабловске канализације

4. Преносивост бројева

Правилник о преносивости бројева у јавним мобилним телекомуникационим мрежама - ступа на снагу 01.01.2011.

Значај сектора телекомуникација

- фактор повраћаја средстава уложених у развој телекомуникација је 1,4,
- највећа приватизација у Србији - куповина компаније Моби63 од стране норвешког оператора Теленор (укупна цена 1.602 милиона евра, укључујући лиценцу и инвестиције),
- највећа гринфилд инвестиција - укупно улагање аустријског оператора Мобилком Аустрија износило је 570 милиона евра (укључујући лиценцу),
- број запослених у сектору - око 60.000,
- укупна вредност тржишта телекомуникација – око 10 милијарди евра.

Приходи и инвестиције – статистички подаци

Година	2005	2006	2007	2008	2009
Приход (милиона евра)	927	1300	1470	1611	1503
Удео у БДП	7,2%	5,6%	4,7%	4,87%	4,8%*
Инвестиције (милиона евра)	350	190	899	362	284

* прелиминаран податак

Пенетрација

	2005		2006		2007	
	Број претплатника (у хиљадама)	Пенетрација (%)	Број претплатника (у хиљадама)	Пенетрација (%)	Број претплатника (у хиљадама)	Пенетрација (%)
Фиксна	2.527,30	33,7	2.719,40	36,3	2.854,50	38
Мобилна	5.510,70	73,5	6.643,70	88,6	8.452,60	112,7
Интернет	756,70	10	1.005,00	13,4	1.268,50	16,9
КДС	530,50	7	541,90	7,2	774,10	10,3

	2008		2009	
	Број претплатника (у хиљадама)	Пенетрација (%)	Број претплатника (у хиљадама)	Пенетрација (%)
Фиксна	3.084,87	41,14	3.145,92	41,96
Мобилна	9.618,77	128,27	9.912,34	132,20
Интернет	1.619,71	21,60	1.705,72	22,75
КДС	860,79	11,48	1.002,78	13,37

Сектор телекомуникација

Затечени проблеми	Решење	Остварени резултати
Нерегулисано тржиште, злоупотреба доминантног положаја, рад емитера без дозволе, низак ниво инвестиција, високе цене, лош квалитет, ниска употреба телекомуникационих услуга	Независно, самостално, стручно и ефикасно регулаторно тело	Регулисано тржиште, извесност у пословању, повећане инвестиције, долазак великих светских оператора, повећан квалитет услуга, ниже цене, већа доступност и употреба телекомуникационих услуга, већи приходи за операторе и већи порез за државу

Фиксна телефонија

Затечени проблеми	Решење	Остварени резултати
Монопол	Либерализација	3 оператора фиксне телефоније
Немогућност приступа мрежи	Правилник о интерконекцији	Већи број уговора између оператора
Мали проценат дигиталних централа (83%)	Инвестиције	Повећан квалитет сервиса (97%)
Двојници	Омогућавање других технологија за приступ	CDMA оператори
Високе цене међународних разговора	Омогућавање преноса гласа путем интернета	Преко 40 VoIP оператора
Ниске цене локалног саобраћаја где се остварује губитак који се финансира из других услуга (међународни разговори, изнајмљивање линија,...)	Ребаланс тарифа, што укључује и импULSE и претплату	RATEL је донео 3 одлуке о ребалансу тарифа којом је за пет година претплата порасла са 40 на 388 динара без ПДВ-а.
Злоупотреба доминантног положаја	Одлука о проглашењу SMP оператора Правилник о трошковном принципу	Телеком Србија за свако повећање цена тражи одобрење од RATEL-а
Висока цена изнајмљивања линија	Нови регулаторни оквир	У поступку анализа о проглашењу SMP оператора и на овом тржишту
Рационално искоришћење телекомуникационе инфраструктуре (оператори, локална самоуправа, јавна предузећа)	Формирање регистра телекомуникационе инфраструктуре	У поступку је израда регистра
Изградња нове инфраструктуре	Перманентни подстицај за улагања	Инвестиције у CDMA

Мобилна телефонија

Затечени проблеми	Решење	Остварени резултати
Недовољна конкуренција, 2 оператора, нерешена власничка структура	Тендер за нове лиценце	3 оператора мобилне телефоније
Недовољан квалитет сервиса	Конкуренција	Нови квалитетни сервиси, 3G услуге
Високе цене	Конкуренција	Најниже цене у Европи за национални саобраћај
Ниска пенетрација (73%)	Конкуренција	Пенетрација преко 130%
Висока цена роминга	Нови регулаторни оквир	
Додатни порез од 10%	Укидање ове привремене мере	
Отежана изградња инфраструктуре	Поједностављен процес издавања дозвола за градњу	Усвајање Закона о планирању и изградњи

Интернет

Затечени проблеми	Решење	Остварени резултати
Нерегулисан рад	Доношење правилника	Правилник о условима за пружање Интернет услуга и осталих услуга преноса података
Монопол на тржишту veleпродаје Интернета	Издавање одобрења за међународно повезивање	Преко 20 оператора поседује ово одобрење
Недовољна пенетрација	Омогућавање другим технологијама приступ Интернету	Слободни опсег на 2,4 и 5,8 GHz, нове технологије попут CDMA, HSPDA и IPTV.
Висока цена повезивања	Формирање тачке размене Интернета	Издато једно одобрење за ову услугу
Мали број провајдера	Регулатива	Око 200 пријављених Интернет сервис провајдера

Кабловска дистрибуција радио и телевизијског програма

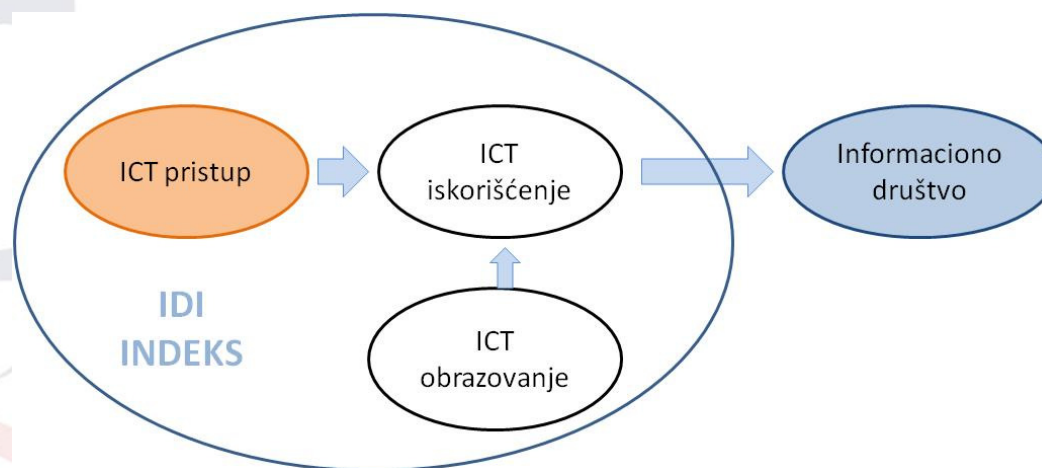
Затечени проблеми	Решење	Остварени резултати
Нерегулисан рад	Доношење правилника	Правилник о условима за пружање услуге дистрибуције радио и ТВ програма
Нерегулисана изградња кабловских мрежа	Доношење техничких услова за изградњу	Технички услови за кабловске дистрибуционе мреже, системе и средства
Недовољна покривеност	Омогућавање дистрибуције сигнала другим технологијама	Правилник о условима за пружање услуге дистрибуције радио и ТВ програма Јавни позив за примену сателитских технологија
Злоупотреба доминантног положаја	Одлука о проглашењу <i>SMP</i> оператора	СББ за свако повећање цена тражи одобрење од РАТЕЛ-а
	Правилник о трошковном принципу	
Ниска пенетрација (7%)	Регулација рада оператора	Готово половина домаћинстава у Србији има кабловску телевизију
Недовољна конкуренција	Нове технологије	Нови оператори преко DTH технологије

Радио-дифузија

Затечени проблеми	Решење	Остварени резултати
Инфраструктура разорена током бомбардовања 1999.	Накнада штете према резолуцији 126-ITU из Маракеша, 2002. године	
Неадекватна контрола рада	Контрола радио-фреквенцијског спектра	Више од 9.000 контролно-мерних записа
Рад радиодифузних емитера без дозвола за емитовање	Спровођење поступка доделе дозвола за емитовање	Уређено стање у коме послују емитери са дозволама
Нерационално и скупо коришћење инфраструктуре	Формирање предузећа за емисиону технику и везе	
Презаузет спектар, међусобно ометање и лошији квалитет слике и звука у одређеним областима	Нови план за дигиталну радио-дифузију у складу са конференцијом RRC-06	– осам покривања целе територије Републике Србије за дигиталну телевизију (једно у VHF и седам у UHF подручју) за преносни и мобилни пријем, – два покривања целе територије Републике Србије за дигитални радио (у VHF подручју) за портабл и мобилни пријем, – шест покривања за дигиталну телевизију у UHF подручју за град Београд.

Индекс ИКТ развоја (*ICT Development Index – IDI*)

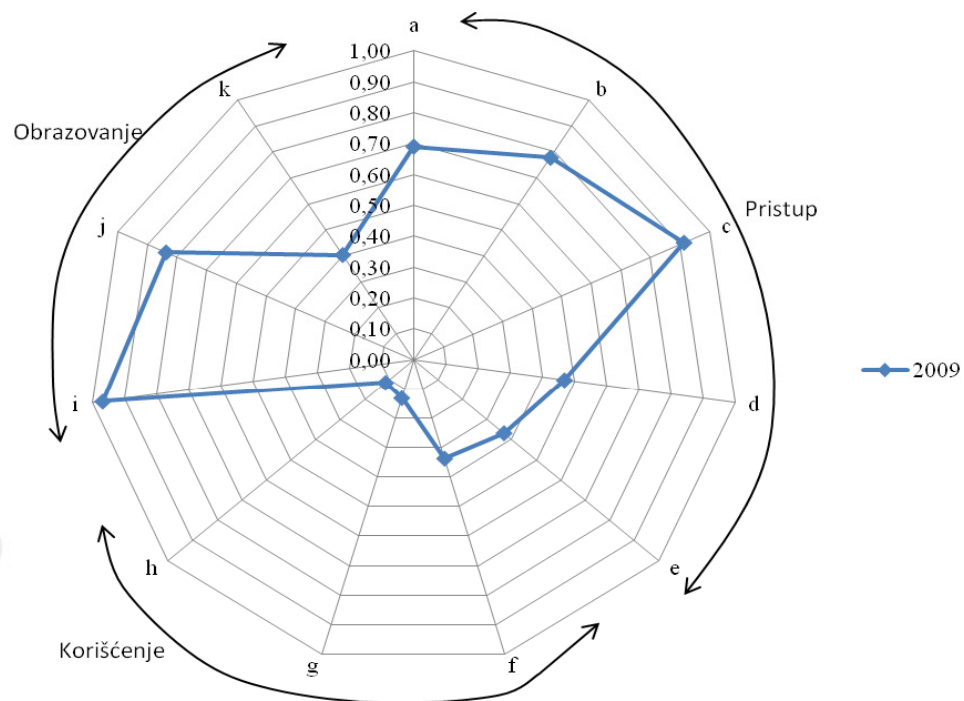
- 11 индикатора груписаних у три подгрупе:
- ИКТ инфраструктура и приступ
- ИКТ степен искоришћења (првенствено од стране појединаца, али и домаћинстава и привредних субјеката) и интензитет употребе
- ИКТ образовање (људски капацитет неопходан за ефикасно коришћење ИКТ технологија)

	Вредност IDI индекса за Србију	Ранг (од 159 земаља)
2008.	4,23	53
2009.	4,80	Међу првих 50

Индикатори ИКТ развоја

РАТЕЛ – статистички подаци

Приходи/расходи

	2005	2006	2007	2008	2009	2010 (план)
Приход (милиона РСД)	0,455	405	722,7	1.237	1.810	1.540
Расход (милиона РСД)	13,5	275	490,1	556	546	898
Суфицит (милиона РСД)	(13,1)	115	232,6	681	1.264	642

Број и структура запослених

	децембар 2005	децембар 2006	децембар 2007	децембар 2008	децембар 2009
Средња стручна спрема	0	12	17	19	18
Виша стручна спрема	1	4	5	5	5
Висока стручна спрема	12	33	58	62	63
Магистри	2	5	6	6	6
Доктори наука	2	5	5	6	7
Укупно	17	59	91	98	99

Хвала на пажњи!

Вишњићева 8
11 000 Београд
Република Србија

Контакт центар: 011/ 3242 673
Факс: 011/ 3232 537

www.ratel.rs
ratel@ratel.rs

Контакт:
Александра Стефановић
Телефон: 011/ 2026 808

aleksandra.stefanovic@ratel.rs